

Handvatten bij het schrijven van een Stand van de Uitvoering

Welke informatie deel je in een Stand van de Uitvoering? Welke informatie laat je achterwege? We delen hierbij tips voor de auteurs van Standen, naar aanleiding van verzoeken van hen. Zodat niet iedere organisatie opnieuw het wiel hoeft uit te vinden.

Inhoud

Een Stand van de Uitvoering presenteert de ‘onversneden boodschap’ aan de Kamer: een heldere en eerlijke weergave van waar uitvoerders en burgers knelpunten ervaren in de publieke dienstverlening. Hieronder is opgesomd waar de inhoud van een goede Stand van de Uitvoering aan voldoet.

- Laat de belangrijkste knelpunten in de uitvoering zien. Daarbij gaat het om zaken die de organisatie niet zelf kan oplossen, maar waar politiek en beleid bij nodig zijn. Denk daarbij ook aan hardheden in de wet. Is de uitvoering toekomstbestendig?
- Geef per knelpunt uit eerdere Standen de voortgang aan in het afhandelen ervan.

Zie voor een mooie visuele weergave van de voortgang [de tabel in de Stand van de uitvoering sociale zekerheid](#). De makers hanteren de volgende stadia: (1) nadere analyse knelpunt; (2) oplossingsrichting verkend; (3) stelselwijziging nodig; (4) oplossing in gang gezet; (5) opgelost.

- Geef ook aan welke knelpunten potentieel grote maatschappelijke impact hebben. Bijvoorbeeld omdat het veel mensen raakt, er veel geld mee gemoeid is, de uitvoeringslast sterk vergroot, raakt aan het vertrouwen of tot onrust kan leiden onder inwoners of ondernemers.

Gebruik voor maatschappelijke impact de indeling: (1) zeer beperkt, (2) beperkt, (3) groot, (4) zeer groot. En geef de kans dat het misloopt aan: (1) zeer onwaarschijnlijk, (2) onwaarschijnlijk, (3) waarschijnlijk, (4) zeer waarschijnlijk.

- Benoem ook positieve voorbeelden: waar is voortgang bereikt en welke initiatieven hebben de dienstverlening toekomstbestendiger gemaakt?

Voorbeeld van een visuele weergave van de knelpunten

Knelpunten	Maatschappelijke impact	Kans op mislopen	Voortgang
Knelpunt I	Zeer groot	Waarschijnlijk	Oplossing in gang gezet
Knelpunt II	Groot	Zeer waarschijnlijk	Oplossingsrichting verkend
Knelpunt III	Beperkt	Waarschijnlijk	Opgelost
Knelpunt IV	Zeer beperkt	Onwaarschijnlijk	Oplossing in gang gezet

- Presenteer ook concrete oplossingen en acties. Wie moet wat doen om het op te lossen? Dat kan een oplossing zijn op het niveau van een individuele regeling, maar ook op een fundamenteeler niveau: een oplossing samen met andere uitvoerders in het domein, met beleidsmakers of andere stakeholders.

Zie ook onze ‘emancipatietrap’ van de uitvoering, die de relatie weergeeft van publieke dienstverleners in de driehoek politiek, beleid en uitvoering. We zien dat veel uitvoeringsorganisaties hierin nog terughoudend zijn, uit angst om ‘op de stoel van beleid of politiek’ te gaan zitten. Maar inspireren mag! Zeker met de kennis die jullie vanuit de uitvoering hebben, over het effect op burgers en ondernemers.

- Geef aan of afstemming heeft plaatsgevonden met het departement en met de politiek en waar dit in geresulteerd heeft.

Vorm en lengte

- Een Stand is zo helder en bondig mogelijk geformuleerd. Liefst slechts enkele A4'tjes. Kamerleden klagen over een 'overload' aan informatie. Schrap overbodige zinnen en woorden. Beperk de beschrijving waarvoor je organisatie aan de lat staat tot één of enkele zinnen. Dit staat vast al op de website of in het jaarverslag. Een Stand mag ook een kort onderdeel van het jaarverslag zijn.

Een goed voorbeeld zijn de [knelpuntenbrieven van SVB](#). Deze zijn wel vrij uitgebreid. [Bureau Financieel Toezicht](#) heeft een meer beknopte Stand opgesteld, als onderdeel van het jaarverslag.

Organisatie

- Een Stand bevat geen verrassingen voor de opdrachtgever. Het is dus goed om de inhoud af te stemmen met beleidsmakers, maar zonder de boodschap aan te tasten. Daar kan uiteraard spanning tussen zitten. Maar het kan ook juist leiden tot beter begrip en oplossingen.
- Organiseer het contact met Kamerleden, om over de Stand te praten. Organiseer bijvoorbeeld een kennisbijeenkomst.
- Schat in of het zinvol is om een persbericht uit te brengen.

Op de website van de Staat van de Uitvoering vind je [alle Standen van de Uitvoering](#).